Ambulanssjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-09-09

AMN 2026-0280

Ambulanssjukvårdsnämnden

Yttrande avseende Datastrategi för Region Stockholm 2027—2031

Förvaltningens förslag till beslut

Ambulanssjukvårdsnämnden beslutar följande.

1. Avge yttrande över förslag till Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031.

Sammanfattning

Ambulanssjukvårdsnämnden ser positivt på förslaget till Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031 och den övergripande ambitionen att skapa en mer sammanhållen, säker och ändamålsenlig hantering av data inom Region Stockholm. En gemensam strategisk inriktning bedöms kunna skapa bättre förutsättningar för ökad samordning, återanvändning av data och utveckling av gemensamma informationsstrukturer. Detta kan bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande och stärka förutsättningarna för en datadriven verksamhetsutveckling inom Region Stockholm.

Ambulanssjukvårdsnämnden har inga övergripande invändningar mot förslaget, men bedömer att vissa förutsättningar är särskilt betydelsefulla för det fortsatta genomförandet. Det gäller bland annat en samordnad styrning av dataplattformar, tydlig kravställning vid upphandling av nya datasystem samt att rättsliga och tekniska förutsättningar för delning och återanvändning av data säkerställs. Vidare är det angeläget att roller och ansvar för datahantering inom Region Stockholm tydliggörs och, så långt det är möjligt, utformas på ett enhetligt sätt.

Det är även betydelsefullt att strategins genomförande kan relateras till tydliga ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för berörda nämnder och förvaltningar. Ansvar, prioriteringar och finansiering behöver vara tydliga för att strategins ambitioner ska kunna omsättas i praktiken och ge avsedd nytta.

Bakgrund
Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031 har tagits fram under ledning av regionledningskontoret inom ramen för Region Stockholms arbete med att etablera ett sammanhållet strategiskt arbete inom data och artificiell intelligens (AI). Arbetet har skett i samverkan och dialog med Region Stockholms nämnder och bolag.

Ambulanssjukvårdsförvaltningens projektledare för data, BI och AI har deltagit i arbetet med att ta fram Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031, under ledning av Strategisk IT.

Datastrategin omfattar nio strategiska områden:

- samordnade initiativ,
- god datatillgänglighet i en tillitsfull datakultur,
- god datastyrning,
- största möjliga återanvändning,
- spårbarhet,
- gemensamma informationsstrukturer,
- samordnade och ändamålsenliga dataplattformar,
- rådighet över data, samt
- att data bevaras och är tillgängliga över tid.

För respektive område beskrivs förutsättningar och behov, målbild för 2031 samt steg på vägen mot den angivna målbilden.

Yttrande avseende Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031

Samordnad styrning och dataplattformar

Ambulanssjukvårdsnämnden ser fördelar med en gemensam och samordnad styrning av Region Stockholms datahantering. Gemensamma principer och tekniska förutsättningar kan bidra till ökad enhetlighet, bättre tillgänglighet till data och ett effektivare resursutnyttjande.

Samtidigt är det betydelsefullt att det fortsatta genomförandet tydliggör hur styrning, ansvar och förvaltning av databaser och dataplattformar där regionens data lagras och bearbetas ska organiseras.

En tydlig ansvarsfördelning kan bidra till att gemensamma lösningar utvecklas och förvaltas på ett förutsägbart sätt samtidigt som förvaltningarnas och bolagens behov och förutsättningar kan omhändertas.

Kravställning på datakällor vid upphandling
Ambulanssjukvårdsnämnden bedömer att en samordnad kravställning vid upphandling och införande av nya datakällor är en viktig förutsättning för att datastrategins mål ska kunna uppnås.

Det är värdefullt att regiongemensamma krav på tillgång till, strukturering och överföring av data beaktas redan vid upphandling och avtalstecknande. Det kan minska risken för framtida inlåsningseffekter och samtidigt skapa bättre förutsättningar för att data kan återanvändas, kombineras och tillgängliggöras för relevanta ändamål. För ambulanssjukvårdsnämnden är det särskilt betydelsefullt eftersom förvaltningen är beroende av flera verksamhetskritiska system och av informationsutbyte med andra förvaltningar och bolag inom Region Stockholm.

Delning och tillgängliggörande av data
Ambulanssjukvårdsnämnden ser positivt på ambitionen att data ska kunna tillgängliggöras och återanvändas inom Region Stockholm. En förbättrad tillgång till data kan ge bättre förutsättningar för uppföljning, analys, patientsäkerhet, verksamhetsutveckling och utveckling av nya digitala stöd.

Det är därför angeläget att gemensamma arbetssätt, tydlig ansvarsfördelning och ändamålsenliga tekniska förutsättningar utvecklas för att underlätta datadelning när det finns ett verksamhetsmässigt behov och de rättsliga förutsättningarna är uppfyllda.

Organisation, roller och kompetens
Genomförandet av datastrategin kommer att ställa krav på kompetens och organisatorisk förmåga inom såväl regiongemensamma funktioner som respektive förvaltning och bolag.

Ambulanssjukvårdsnämnden bedömer att det finns fördelar med att roller, ansvar och arbetssätt inom dataområdet så långt möjligt utformas på ett enhetligt sätt inom Region Stockholm. Gemensamma principer för exempelvis dataägarskap, dataförvaltning, informationsarkitektur och analys kan underlätta samverkan mellan förvaltningar och bolag samt skapa tydligare gränssnitt mellan lokalt och regiongemensamt ansvar. Samtidigt behöver Region Stockholm kunna ta hänsyn till olika förvaltningars och bolags förutsättningar och behov.

Ambulanssjukvårdsnämnden bedömer även att det finns behov av ett sammanhållet regiongemensamt stöd för frågor som rör

informationssäkerhet, juridik och etisk hantering av data. Tydliga kontaktvägar och vägledning kan underlätta för förvaltningar och bolag att tillämpa regelverk på ett enhetligt sätt och skapa bättre förutsättningar för säker och ändamålsenlig användning av data.

Forskning, utveckling, utbildning och innovation

Ambulanssjukvårdsnämnden bedömer att datastrategin även behöver skapa goda förutsättningar för forskning, utveckling, utbildning och innovation. Kvalitetssäkrade och strukturerade data är en viktig resurs för såväl verksamhetsuppföljning som kunskapsutveckling, forskning och utveckling av nya arbetssätt och digitala lösningar. Det är därför betydelsefullt att regiongemensamma dataplattformar och datasystem utformas så att data, när rättsliga och etiska förutsättningar är uppfyllda, kan tillgängliggöras på ett säkert, spårbart och ändamålsenligt sätt. Detta omfattar bland annat tydliga informationsstrukturer och metadata, möjlighet till säkra datauttag och länkningar samt tillgång till ändamålsenliga analysmiljöer.

För den prehospitala vården är det särskilt värdefullt att data kan kopplas samman med relevanta delar av den övriga vårdkedjan. Det kan ge bättre förutsättningar för forskning, verksamhetsutveckling och uppföljning av patientens hela vårdförlopp. Genomförandet av strategin behöver även beakta behovet av relevant kompetens och stödfunktioner inom bland annat forskningsdatahantering, statistik och analys.

Förutsättningar för genomförande

Ambulanssjukvårdsnämnden ser positivt på datastrategins långsiktiga inriktning. För att strategins mål ska kunna omsättas i praktiken behöver genomförandet dock relateras till de resurser och den kompetens som krävs inom berörda förvaltningar och bolag. Det är därför värdefullt att ansvar, ambitionsnivå och tidplan för genomförandet tydliggörs tillsammans med principer för finansiering. Det kan skapa bättre förutsättningar för förvaltningar och bolag att planera och genomföra de förändringar som strategin förutsätter.

Konsekvenser för ekonomi

Genomförandet av datastrategin kan medföra behov av investeringar och ökade kostnader för bland annat tekniska lösningar, kompetens, organisation och utvecklingsinsatser inom ambulanssjukvårdsförvaltningen.

På längre sikt kan en mer samordnad och strukturerad datahantering bidra till effektivare arbetssätt, bättre beslutsunderlag, ökad åtkomst till relevant information samt minskad dubbelregistrering och administration. De ekonomiska konsekvenserna är samtidigt beroende av hur strategin genomförs samt av hur ansvar och finansiering fördelas mellan den regiongemensamma nivån och förvaltningsnivån.

Ambulanssjukvårdsnämnden bedömer därför att ekonomiska förutsättningar och principer för finansiering behöver tydliggöras i det fortsatta genomförandet av datastrategin.

Konsekvenser för hållbarhet
Datastrategin bedöms kunna bidra till Region Stockholms hållbarhetsarbete genom bättre förutsättningar för uppföljning, analys och kunskapsbaserad verksamhetsutveckling. En förbättrad tillgång till kvalitetssäkrade data kan ge bättre underlag för att följa resursanvändning, identifiera utvecklingsbehov och utvärdera genomförda åtgärder.

Jani Sundqvist
Förvaltningschef

Beslutsunderlag
1. Remissversion Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031 (RS 2026-0591)
2. Remiss av Datastrategi för Region Stockholm 2027—2031 (RS 2026-0591)
3. Remiss PM Datastrategi för Region Stockholm 2027–2031 (RS 2026-0591).

Skickas till
Regionsledningskontoret